

INFORME 6/2019

Àrea de Continguts

Barcelona, 1 de març de 2019

**Presència i representació de les dones en la
informació.**

Any 2018

La presència de les dones a la informació (quant parlen?)

L'any 2018, la proporció de temps de paraula de dones és clarament menor a la dels homes en tots els mitjans analitzats.

A TV3, Catalunya Ràdio, TVE Catalunya i RAC1, el temps de paraula de dones en informatius diaris se situa al voltant del 30% del total de les intervencions fetes per homes i dones, dada que suposa un increment percentual d'entre 1,5 i 5 punts respecte dels resultats de l'any 2017.

A 8tv les dones sumen una quarta part del temps de paraula total, una xifra similar a la de l'any passat.

Tot i que, com mostra el quadre 1, les magnituds són similars entre mitjans, TV3 i Catalunya Ràdio són els mitjans que donen més veu a les dones.

Quadre 1. Proporció de temps de paraula de les dones respecte del total per mitjà

Canal / Emissora	% de temps de paraula de dones
TV3	29,9
Catalunya Ràdio	30,2
TVE Catalunya	29,1
8tv	24,9
RAC1	28,6

Dones polítiques

En l'àmbit de la informació de l'actualitat política, la presència de les dones també és minoritària: només entorn del 30% del temps en què una persona parla amb un rol polític en els **informatius diaris** de TV3, Catalunya Ràdio, 8tv i RAC1 és una dona. A TVE Catalunya la proporció de dones en l'esfera política és lleugerament superior.

Malgrat no ser paritària en cap cas, la presència relativa de les dones en el conjunt d'actors polítics s'incrementa respecte de l'any 2017 en tots els casos (entre 3,5 punts i 7,5 punts segons el mitjà). Aquest resultat guarda relació amb l'increment del temps

de paraula de les dones representants del Govern de l'Estat que han reflectit els informes de pluralisme del Consell del segon i tercer quadrimestre.

Quadre 2. Proporció de temps de paraula de les dones polítiques en els informatius per mitjà

Canal / Emissora	% de temps de paraula de dones
TV3	28,9
Catalunya Ràdio	29,0
TVE Catalunya	32,8
8tv	29,7
RAC1	30,5

La presència de les dones polítiques en **debats** varia substancialment a cada mitjà (vegeu quadre 3). A Catalunya Ràdio, el mitjà que inclou més debats amb presència d'actors polítics, la participació de dones i homes és paritària. A 8tv, el percentatge de dones és majoritari, tot i que el nombre de debats emesos és menor. A la resta de mitjans, la presència de dones és inferior a la dels homes: d'aproximadament una quarta part a TV3, molt minoritària a TVE Catalunya o inexistent a RAC1, emissora on els debats amb presència d'actors polítics són molt ocasionals.

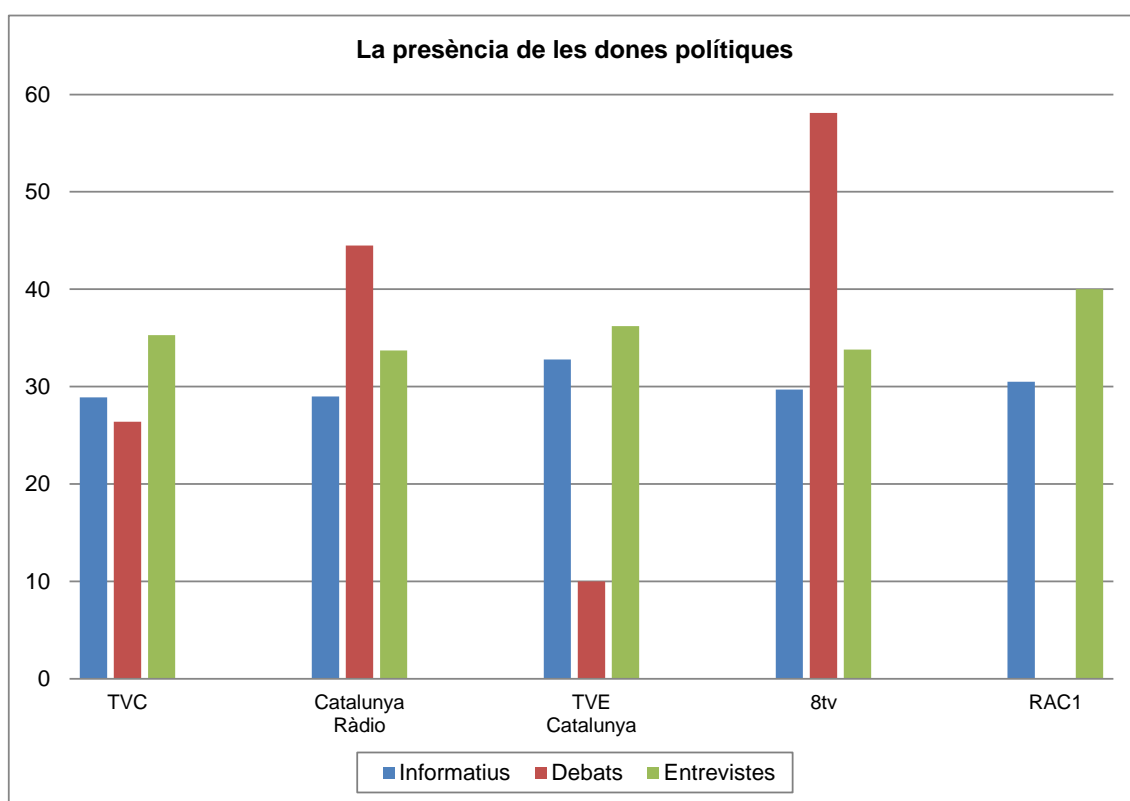
Quant a les **entrevistes** a actors polítics, les dones en protagonitzen una tercera part a la majoria de mitjans analitzats i un 40% a RAC1. Aquests resultats suposen, en tots els casos, un increment notori de la presència de dones respecte l'any 2017 (en concret entre 5 punts als mitjans de la CCMA i gairebé 19 punts a TVE Catalunya).

Quadre 3. Presència de dones polítiques en debats i entrevistes per mitjà

Canal/Emissora	% d'intervencions de dones	
	Debats	Entrevistes
TVC	26,4	35,3
Catalunya Ràdio	44,5	33,7
TVE Catalunya	10,0	36,2
8tv	58,1	33,8
RAC1	--	40,0

Figura 1. Presència de dones polítiques en informatius, debats i entrevistes per mitjà

La representació de les dones a la informació (com a què parlen?)

Àmbit públic i àmbit privat

La desigualtat de les dones respecte dels homes es dona tant en termes quantitius com en la representació que ofereixen els mitjans en els informatius diaris. Si bé és cert que tant els homes com les dones apareixen majoritàriament desenvolupant un rol públic, la presència de les dones es continua associant, a tots els mitjans, amb més proporció que la dels homes a l'esfera privada (on es desenvolupa un rol aliè a l'activitat pública, professional o social).

Tant a TV3, com a Catalunya Ràdio i TVE Catalunya les dones apareixen vinculades a l'esfera privada amb molta més freqüència que els homes (gairebé el doble en els tres casos). A 8tv i RAC1, en canvi, la magnitud amb que dones i homes apareixen desenvolupant un rol associat a l'esfera privada és menys diferenciada.

Quadre 4. Tots els mitjans. Proporció de temps de paraula de l'esfera privada en els informatius diaris, per sexe

% Temps de paraula	TV3		Catalunya Ràdio		TVE Catalunya		8tv		RAC1	
	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂
Esguera privada	21,2	11,2	7,9	3,1	20,9	8,5	9,5	7,1	2,1	1,4

Els rols de les dones

La representació de les dones en els informatius diaris té alguns trets comuns a tots els mitjans, tal i com es posa de manifest en el quadre 5, que mostra la proporció de dones en les diferents categories d'acord amb la rellevància de les diferents agrupacions en el conjunt d'informacions analitzades.

A tots els mitjans, i deixant de banda el rol polític, el rol amb més temps de paraula de les dones, en termes absoluts, és el que les presenta com a actors ocasionals, és a dir, que intervenen en la notícia d'una manera circumstancial i a partir d'un punt de vista personal.

Quan s'analitza la representació de les dones s'observa que tenen menys presència (en temps de paraula) que els homes en gairebé tots els rols i a tots els mitjans analitzats. Només assoleixen nivells paritaris o pròxims a la paritat quan intervenen en les notícies, principalment, de forma circumstancial (*actors ocasionals*), quan representen a una col·lectivitat (*món associatiu i associacions i col·lectius professionals*), o quan actuen com a professionals de l'àmbit sanitari.

Per contra, la presència de les dones és testimonial quan actuen en relació amb el món de l'economia (*organitzacions empresarials i actors econòmics*).

Més enllà d'aquestes característiques comunes, a TV3 és remarcable la proporció de dones que parlen com a expertes (el 47% del temps total de dones i homes), com a representants de sindicats (46%) o com actors culturals (40,6%). La presència de dones representants d'universitats i ensenyament a TVE Catalunya també assoleix valors paritaris (44,7%).

Quadre 5. Tots els mitjans. Proporció de temps de paraula de les dones en funció del rol en els informatius diaris¹

Rol	TV3	Catalunya Ràdio	TVE Catalunya	8tv	RAC1
Actors polítics	28,9	29,0	32,8	29,7	30,5
Actors ocasionals	43,5	48,3	50,2	33,7	51,0
Actors esportius	9,8		1,4	--	--
Actors culturals	40,6	18,3	33,3	13,4	18,6
Persones expertes	47,1	22,1	22,1	11,4	26,2
Món associatiu	39,4	45,5	30,4	37,8	39,5
Actors econòmics	18,8	25,7	22,8	8,2	16,5
Universitats i ensenyament	20,0	11,0	44,7		--
Sindicats	46,0	23,2	25,1	--	27,9
Actors del món sanitari	47,1	32,3	46,3	34,8	32,5
Organitzacions empresarials	--	11,1	27,1	--	--
Associacions i col·lectius professionals	34,1	29,2	89,5	100	48,5

¹ Les cel·les ombrades indiquen que el mitjà no ha atorgat temps de paraula a cap persona d'aquella agrupació, ni dona ni home. Els guionets indiquen que la presència de les dones és inexistent i que, per tant, els homes suposen el 100% del temps de paraula corresponent a l'agrupació.

Figura 2. TV3. Proporció de temps de paraula en funció del rol per sexe

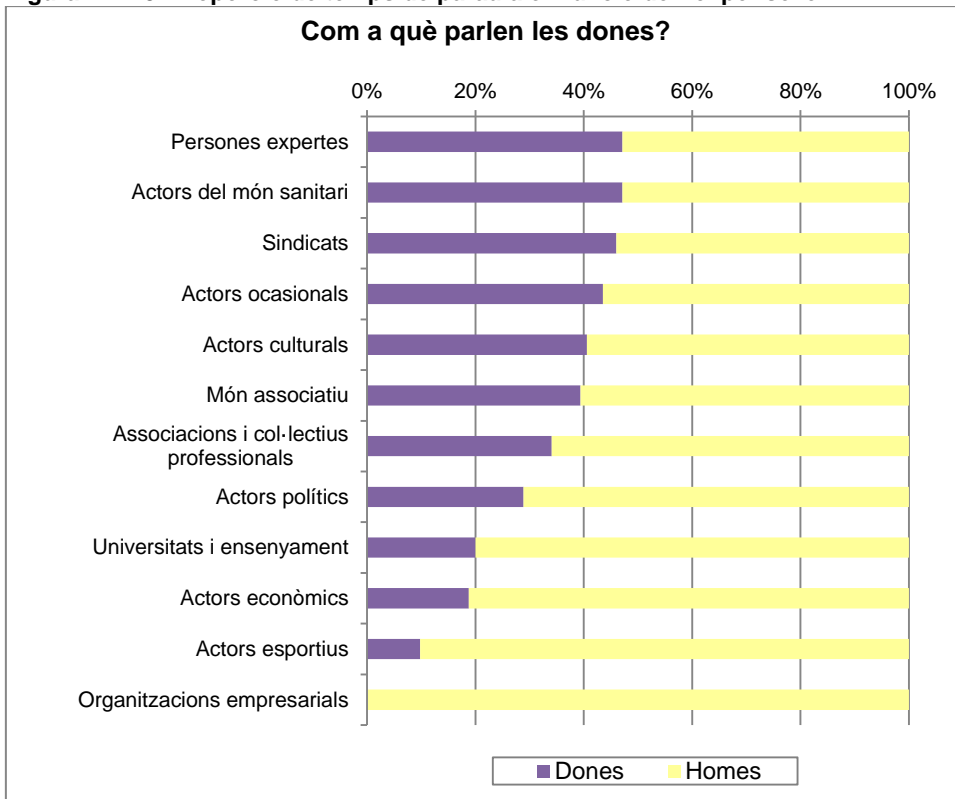

Figura 3. Catalunya Ràdio. Proporció de temps de paraula en funció del rol per sexe

**Figura 4. TVE Catalunya. Proporció de temps de paraula en funció del rol per sexe
Com a què parlen les dones?**

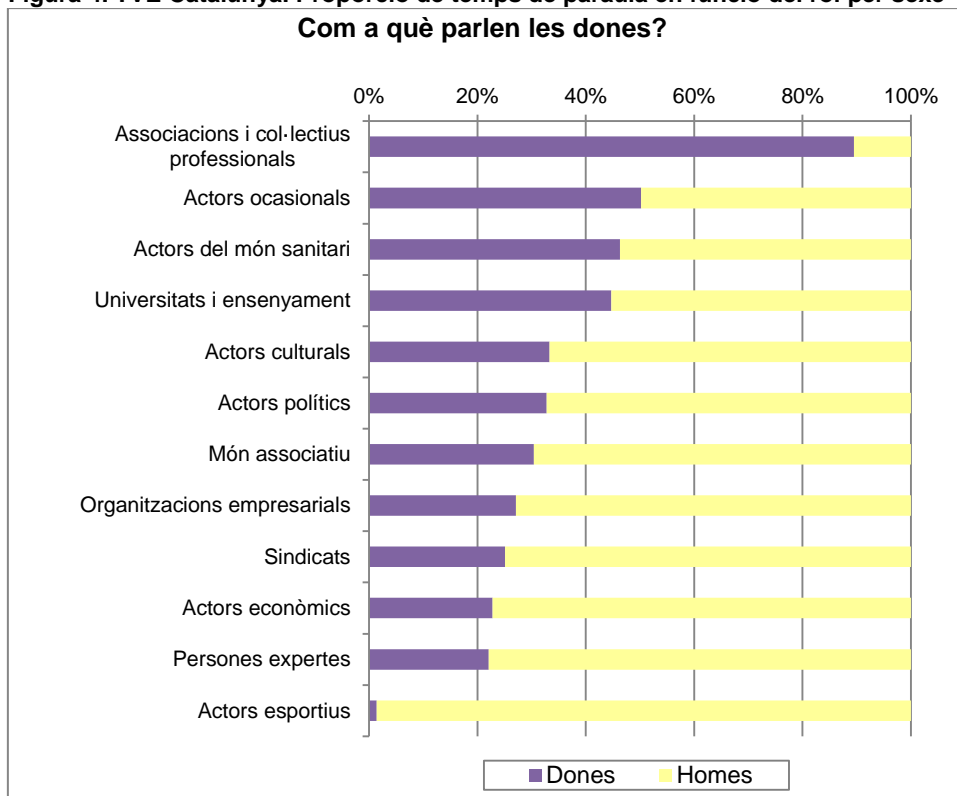

Figura 5. 8tv. Proporció de temps de paraula en funció del rol per sexe

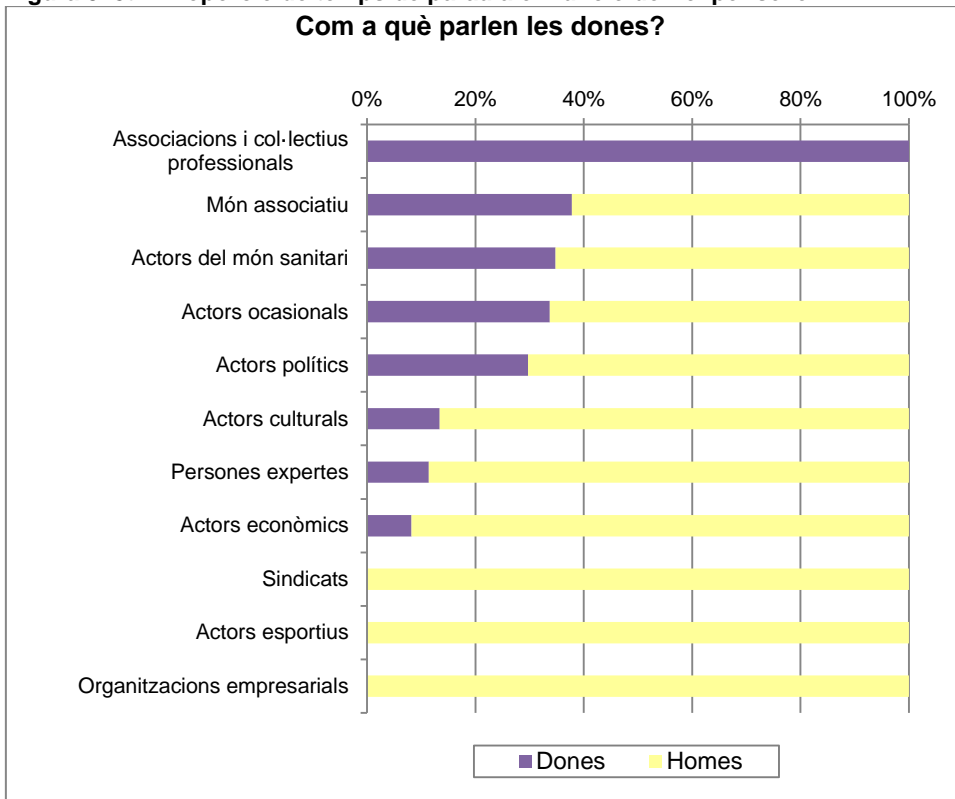

Figura 6. RAC1. Proporció de temps de paraula en funció del rol per sexe

Àmbits temàtics de la informació (de què parlen?)

Les dones no només tenen menys presència que els homes en el conjunt de la informació emesa als cinc mitjans analitzats (vegeu quadre 1), sinó que aquesta presència és menor, també, en la major part de les temàtiques.

Això no obstant, el temps de paraula de les dones registra a TV3 percentatges paritaris en quatre dels onze àmbits temàtics analitzats (societat, art i cultura, treball i ciència i tecnologia) i, a més, supera el 60% en les informacions sobre sanitat i educació.

A TVE Catalunya la proporció de dones se situa entre el 40% i el 60% en les notícies d'economia i negocis, societat, sanitat i educació i ensenyament.

A Catalunya Ràdio, les dones únicament registren valors paritaris en informacions sobre sanitat; a 8tv, en educació i ensenyament i, a RAC1, en ciència i tecnologia.

D'altra banda, tot i que lluny de paràmetres paritaris, s'observa un increment molt significatiu del temps de paraula de les dones en la informació esportiva a TV3: el 10% de temps de paraula multiplica per 4 l'anterior dada disponible².

Quadre 6. Tots els mitjans. Proporció de temps de paraula de les dones per a cada àmbit temàtic de la informació³

Àmbits informatius	TV3	Catalunya Ràdio	TVE Catalunya	8TV	RAC1
Crònica política	23,5	32,7	31,2	25,9	30,8
Societat	40,9	31,3	41,0	30,6	35,8
Esports	10,0		2,5	--	--
Art i cultura	41,0	26,5	36,8	--	26,4
Economia i negocis	28,0	19,6	40,0	18,8	29,9
Treball	54,4	21,1	36,7	32,5	24,3
Sanitat	65,0	42,3	48,7	31,4	16,8
Medi ambient	26,1	39,1	37,8	33,0	24,9
Educació i ensenyament	61,4	37,4	53,6	50,2	37,5
Conflictes socials	36,8	26,7	20,4	17,8	20,3
Ciència i tecnologia	43,7	29,4	24,6	--	52,8

² L'informe del CAC *Les dones en la programació esportiva*, de l'any 2016, xifrava el temps de paraula de les dones en un 2,5% del total.

³ La cel·la ombrejada indica que el mitjà no ha atorgat temps de paraula a cap persona d'aquella agrupació, ni dona ni home. Els guionets indiquen que la presència de les dones és inexistent i que, per tant, els homes suposen el 100% del temps de paraula corresponent a l'agrupació.

Figura 7. TV3. Proporció de temps de paraula per a cada àmbit temàtic de la informació per sexe

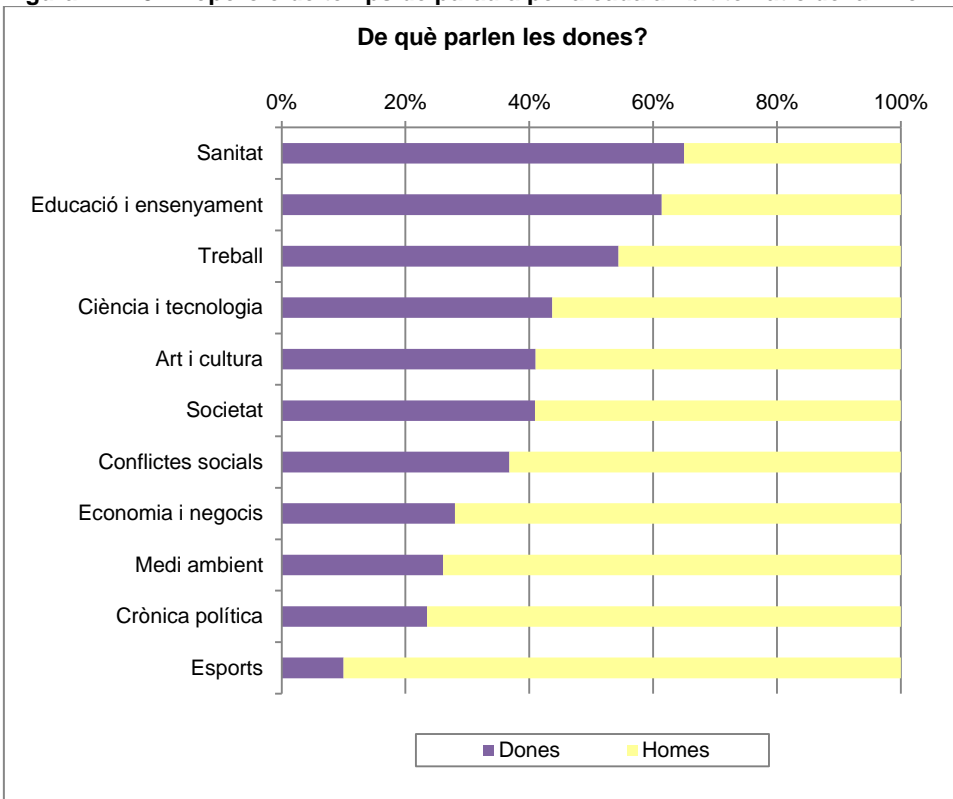

Figura 8. Catalunya Ràdio. Proporció de temps de paraula per a cada àmbit temàtic de la informació per sexe

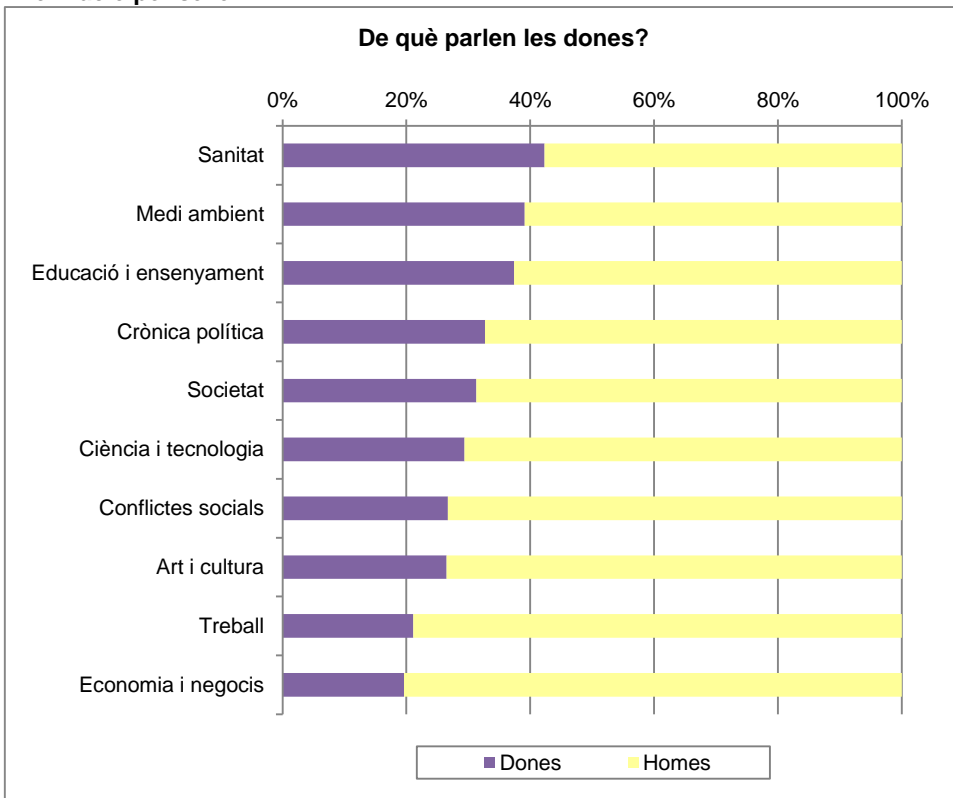

Figura 9. TVE Catalunya. Proporció de temps de paraula per a cada àmbit temàtic de la informació per sexe

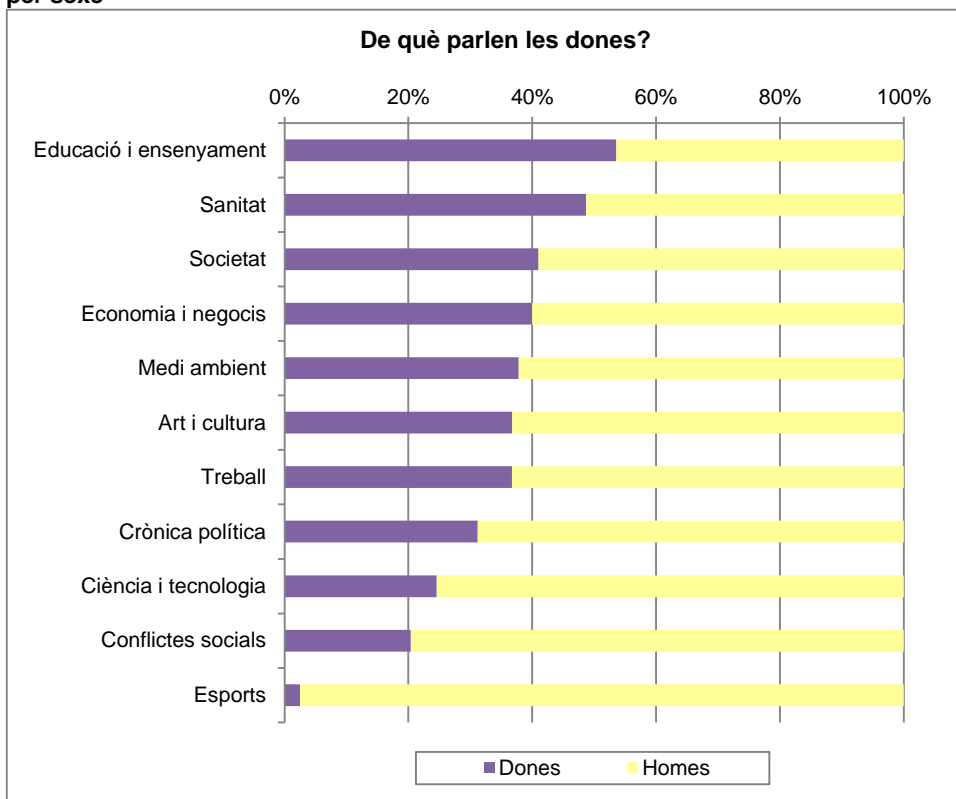

Figura 10. 8tv. Proporció de temps de paraula per a cada àmbit temàtic de la informació per sexe

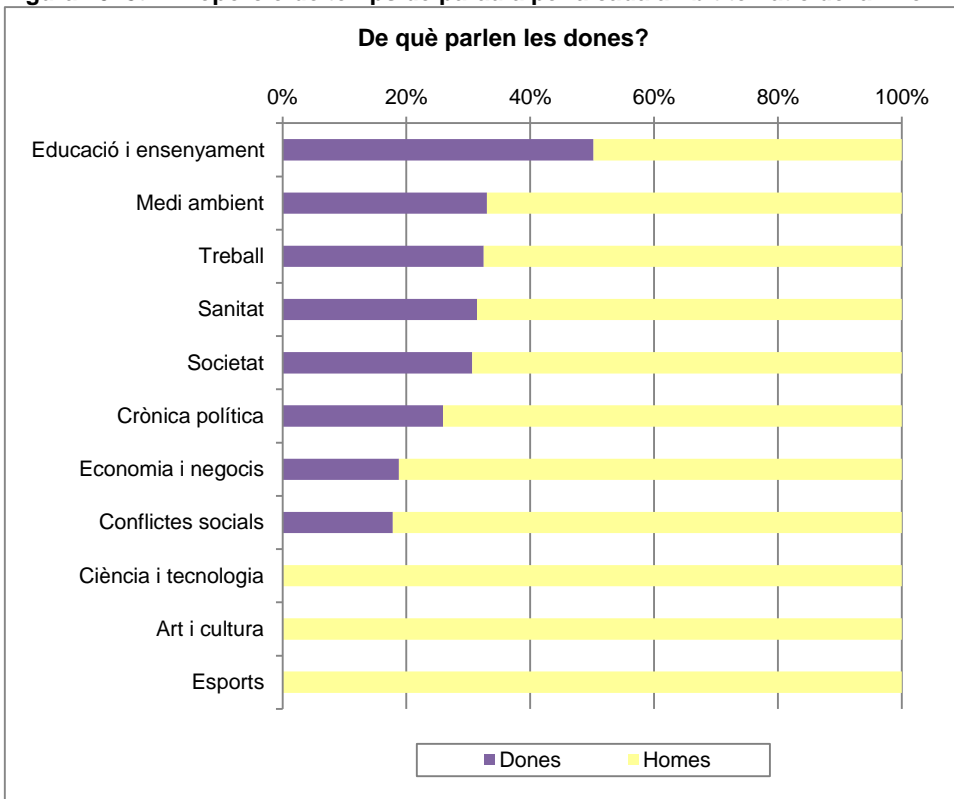
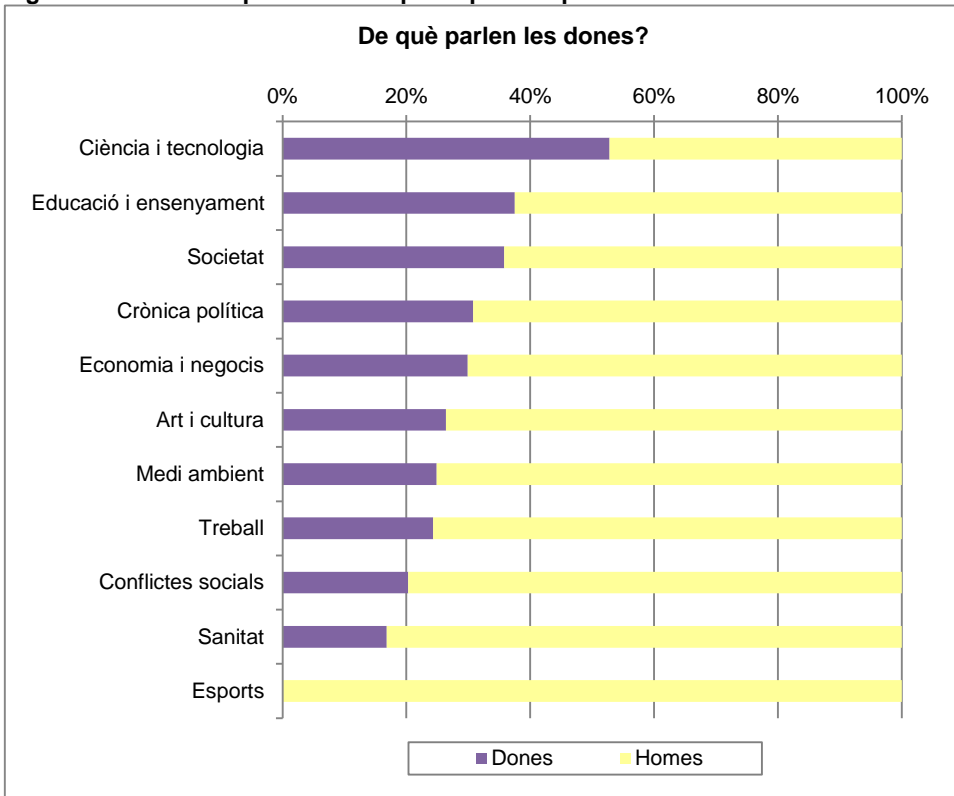

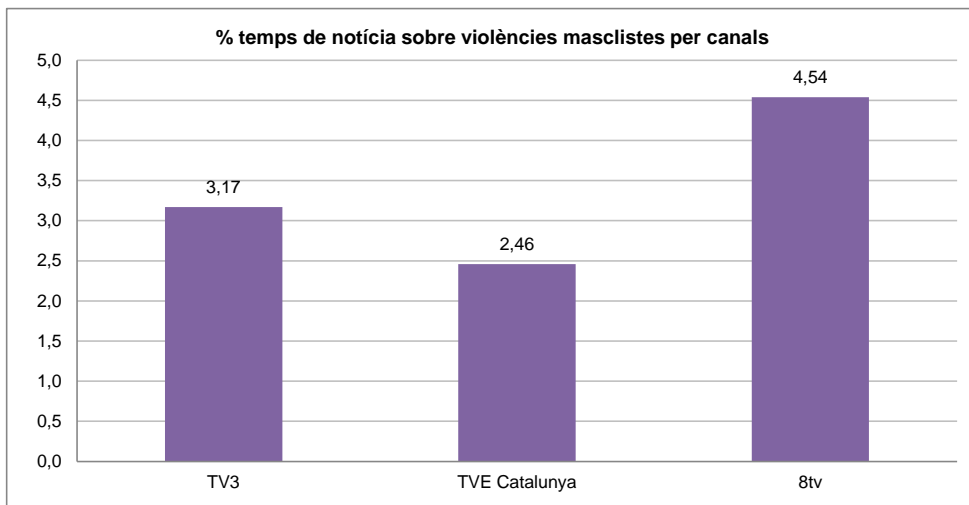
Figura 11. RAC1. Proporció de temps de paraula per a cada àmbit temàtic de la informació per sexe

L'anàlisi de la presència de les dones en el marc del tractament informatiu de les violències masclistes requereix d'una aproximació diferenciada.

El conjunt d'aquestes informacions va rebre una atenció dispar a TV3, a TVE Catalunya i a 8tv, tal i com es desprèn dels resultats de l'anàlisi específica que el Consell va realitzar entre març i maig de 2018. A TV3 (*TN migdia* i *TN vespre*), les notícies sobre casos d'agressions o d'altres tipologies de violència, així com les referides a accions de reflexió o sensibilització social van ocupar quatre hores i mitja, mentre que TVE Catalunya (*L'informatiu migdia*) i 8tv (*8 al dia*) suposen entorn d'una hora, aproximadament. Aquestes dades absolutes es tradueixen en percentatges del 4,54% sobre el total d'informacions emeses a 8tv, el 3,18% a TV3 i el 2,46% a TVE Catalunya.

Figura 12. Atenció informativa a les violències masclistes

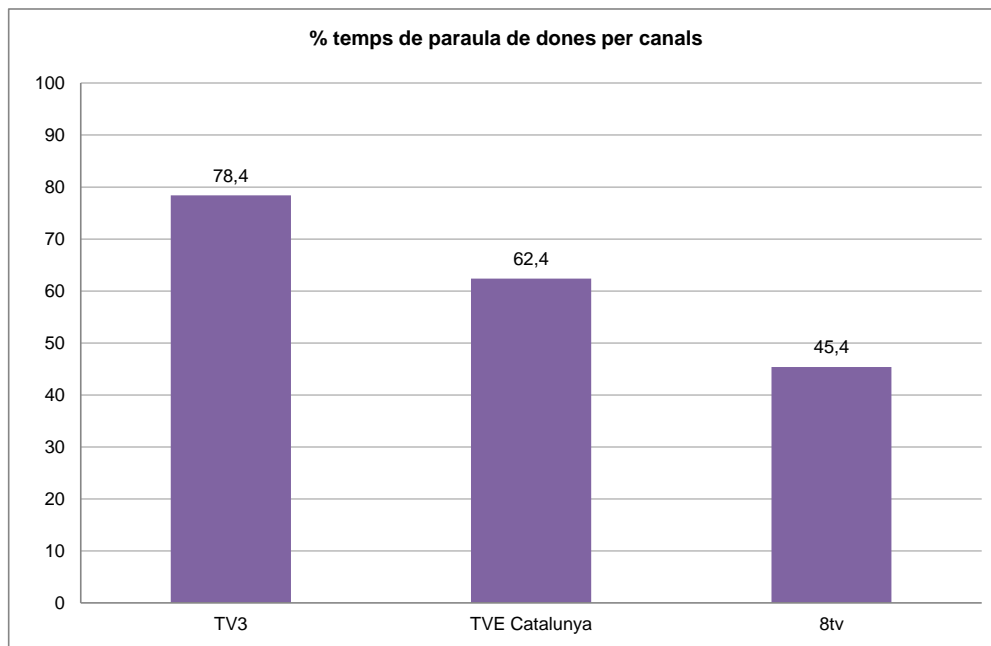
La informació amb elements de reflexió i sensibilització social (*accions socials i de sensibilització, dades estadístiques i informacions sobre altres concrecions de la discriminació estructural*) és majoritària a TV3 (60,8%) i TVE Catalunya (58,4%) i suposa gairebé la meitat del total a 8tv.

Quadre 7. Principals temes en relació amb les violències masclistes

Tema	TV3 % temps de notícia	TVE Catalunya % temps de notícia	8tv % temps de notícia
Accions socials i de sensibilització	28,7	38,2	31,4
Altres concrecions de la discriminació estructural	21,8	6,3	6,4
Crònica judicial	19,8	17,2	31,2
Dades estadístiques	10,3	13,9	10,4
Agressions	9,2	11,5	5,8
Activitat dels actors polítics	6,2	13,0	14,8
Explotació sexual	4,0	--	--
Total	100	100	100

En les informacions sobre les violències masclistes emeses per TV3 i TVE Catalunya, a diferència del conjunt de les informacions, les dones registren més temps de paraula que els homes (gairebé el 80% i entorn del 60%, respectivament). A 8tv, les dones registren menys temps de paraula que els homes (45,4%).

Figura 13. Presència de les dones en les informacions sobre violències masclistes

Quant al rol que desenvolupen les dones, destaca la seva presència com a veus qualificades (aquelles que aporten una visió professional o experta sobre el tema). Així, a TV3 i a TVE Catalunya la majoria de les persones que intervenen com a fonts

qualificades són dones (76,8% i 65,3%, respectivament), mentre que a 8tv la proporció d'homes és més elevada (47,4% de dones).

En resum

Les dones tenen una presència menor que els homes en els informatius diaris

En els informatius diaris de ràdios i televisions analitzats durant el 2018 (TV3, Catalunya Ràdio, TVE Catalunya, 8tv i RAC1) **les dones tenen una presència, en temps de paraula, clarament inferior als homes**: les dones només suposen entorn del 30% del temps total (a 8tv la proporció és inferior, d'un 24,9%). (Vegeu quadre 1)

Quant a la **informació sobre l'actualitat política** en aquests mateixos informatius, les dones que desenvolupen un rol polític també apareixen menys que els homes, i en magnituds semblants a les del conjunt de la informació (al voltant del 30% del temps de paraula). (Vegeu quadre 2)

La presència de les dones, en termes generals, ha augmentat respecte del 2017

Tot i aquesta desigualtat de les dones pel que fa a la presència, **les xifres representen una millora respecte de l'any 2017**, amb increments percentuals, segons el mitjà, d'entre 1,5 i 5 punts en el conjunt de la informació i d'entre 3,5 punts i 7,5 punts en relació a la informació política.

La desigualtat de les dones, a més de quantitativa, és qualitativa i es reflecteix en una assignació de rols diferents a la dels homes

La desigualtat de les dones respecte dels homes també s'observa en la manera que els mitjans representen les dones. Així, quan apareixen en els informatius, **els rols de les dones s'associen a l'esfera privada** (on es desenvolupa un rol aliè a l'activitat pública, professional o social) **de manera més habitual que en el cas dels homes**. De fet, entre els rols no polítics, les dones apareixen a tots els mitjans, en primer lloc,

com a actors ocasionals, és a dir, **intervenen en la notícia d'una manera circumstancial i a partir d'un punt de vista personal.** (Vegeu quadres 4 i 5)

En relació amb els rols desenvolupats també, **s'assoleixen nivells paritaris o pròxims a la paritat quan representen a una col·lectivitat** (*món associatiu i associacions i col·lectius professionals*), **o quan actuen com a professionals de l'àmbit sanitari.**

Les dones intervenen més que els homes en àmbits temàtics que tradicionalment s'han associat al gènere femení

Quant als temes, **la paritat només s'assoleix a la major part dels mitjans** (en tres dels cinc), **en informacions sobre sanitat i sobre educació i ensenyament**, és a dir, dos àmbits tradicionalment associats a les dones. (Vegeu quadre 6)

TV3 és el canal amb un repartiment per àmbit informatiu més igualitari entre homes i dones: el temps de paraula de les dones és com a mínim del 40% a 6 dels 11 àmbits temàtics.

Aclariment metodològic:

Les dades es refereixen al temps de paraula en una mostra estadística dels informatius de ràdio i televisió que segueixen:

Quadre 8. Informatius analitzats

Canal /emissora	Programa
TV3	<i>TN migdia i TN vespre</i>
TVE a Catalunya	<i>L'informatiu migdia</i>
8tv	<i>8 al dia</i>
Catalunya Ràdio	<i>Catalunya migdia i Catalunya vespre</i>
RAC1	<i>14/15 i No ho sé</i>

Cost de l'informe

28 hores.